

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

לפני **כבוד השופט, סגן הנשיא אבישי כהן**

בעניין: **המאשימה** : **מדינת ישראל**
ע"י ב"כ עו"ד מתן פחימה

נגד

הנאשם : **אחיקם פנקרטוב – בעצמו**
ע"י ב"כ עו"ד רן אבינועם

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בביצוע עבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 335 (א)(1) ביחד עם סעיף 334 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין" – "החוק").
2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי בין הקטיף ד.ו.ח (להלן: "המתלונן") לנאשם היכרות מוקדמת. במועד הרלוונטי לכתב האישום, שהו הנאשם והמתלונן יחד עם אחרים שזהות חלקם ידועה למאשימה בעיר דימונה ברחבת בר "הטקסס".

ביום 08.05.25, בסמוך לשעה 22:56 פנה הנאשם אל המתלונן וביקש ממנו לשוחח והם ניגשו לשוחח בפניה. בהמשך למתואר לעיל, לאחר דין ודברים בין הנאשם למתלונן תקף הנאשם את המתלונן בכך שהכה באפו במכת אגרוף והמתלונן ניסה להגן על עצמו. בהמשך, המשיך הנאשם ופצע את המתלונן בכך שדקר אותו באמצעות חפץ חד. בעקבות המתואר לעיל, פונה הנאשם לקבלת טיפול רפואי במרכז הרפואי "מיראז" בדימונה ובבית החולים סורקה לאחר שנגרם לו פצע שטחי במוותן ימין. במעשים המתוארים לעיל, פצע הנאשם את המתלונן באמצעות חפץ קר.

3. ביום 15.09.25 הציגו הצדדים הסדר דיוני לפיו כתב האישום תוקן, הנאשם הודה במיוחס לו והורשע, ההסדר לא כלל הסכמה לעניין העונש. הנאשם הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן שכן קיימת חובת תסקיר בשל גילו. לבקשת ההגנה, שירות המבחן התבקש לבחון את שאלת ביטול ההרשעה. עמדת המאשימה היא להותרת ההרשעה על כנה.

עמוד 1 מתוך 12

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן אשר הוגש ביום 01.01.26 עלה כי הנאשם יליד 2005 כבן 20, רווק. בעת כתיבת התסקיר שהה במעצר בפיקוח אלקטרוני ובפיקוח משפחתי בדימונה. עובר למעצרו שמר על יציבות תעסוקתית ועבד בתחום הכימיקלים.

מגיל צעיר שולב במסגרות חוץ ביתיות בשל אלימות של אביו כלפיו וכלפי אמו. חשיפה זו הובילה לקשיים רגשיים, לימודיים והתנהגות שולית, שבגינם סיים את לימודיו מוקדם מהצפוי. אביו נפטר לפני כשלוש שנים ולא היה ביניהם קשר קרוב בגרותו. שירות המבחן התרשם כי היעדר דמות אב והחשיפה לאלימות השפיעו על בחירותיו בגרותו וכי הנאשם מודע לכך שלקח על עצמו תפקידים הוריים טרם זמנו כדי להגן על משפחתו.

בהיותו קטין, נידון באוקטובר 2025 לצו דרכי טיפול ללא הרשעה בגין עבירת גניבה וביצע עונש של שעות של"צ בגינה. שירות המבחן לנוער התרשם בעבר כי החשיפה לאלימות פגעה בביטחונו העצמי ובתפקודו וכי פעל מתוך רצון לתקן עוולות כדי להשיג שליטה ולפצות על חוסר השליטה שחוה כילד.

הנאשם הופנה לשירות המבחן לאבחון בהליך זה והועמד בצו פיקוח מעצרים. מיום 07.09.25 שולב בקבוצה טיפולית לעצורי בית ועצורים בפיקוח אלקטרוני. הנאשם הגיע ברציפות, שיתף בהדרגה בעולמו הפנימי והחל להכיר בדפוסי התנהגותו הבעייתיים. שירות המבחן התרשם כי קיימים מוקדי סיכון בעניינו, אך הטיפול מאפשר לו לבחון אותם. שירות המבחן שיתף כי, בהמשך הנאשם ישולב בקבוצת ערב לצעירים עוברי חוק. כמו כן, החל בשיחות פרטניות עם סטודנטית לעבודה סוציאלית לעיבוד המניעים לביצוע העבירה. שירות המבחן מעריך כי המשך הטיפול יסייע לו להעמיק במוקדי הסיכון ולרכוש כלים לפתרון בעיות במצבי לחץ ומשבר.

באשר לעבירה הנוכחית – הנאשם שיתף כי טרם העבירה ניהל אורח חיים נורמטיבי, מתפקד ויציב תעסוקתית, אך חווה קשיים רגשיים ולחצים משמעותיים ואיתם התקשה להתמודד ולכן פעל באופן פזיז וללא שיקול דעת. להערכת שירות המבחן, אלו פגעו ביכולת הוויסות שלו והובילו להתנהגות פזיזה ללא שיקול דעת. הנאשם הכיר בכך שהתקשה לקבל פגיעה בתדמיתו ולכן פעל באלימות ובתוקפנות. הוא מכיר במניעיו, לקח אחריות והביע חרטה. מאחר שמדובר בבחור צעיר המורתע מההליך הפלילי, המכיר בנזקקותו הטיפולית ומשתף פעולה, המליץ שירות המבחן על דחיית הדיון לצורך המשך שילובו בתכנית טיפולית.

תסקיר משלים מיום 20.04.26 פורט כי הנאשם השתלב בעבודה קבועה המעניקה לו תחושת משמעות, סיפוק וחיזוק הערך העצמי ומסייעת לו לחזור לשגרת חיים נורמטיבית על אף קשייו הרגשיים.

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

הנאשם הגיע ברציפות לשיחות עם סטודנטית לעבודה סוציאלית ושיתף מעולמו הפנימי, בחן את דפוסיו המכשילים ואת הקשר בין רקע גידולו המורכב לבין קבלת ההחלטות ומעשיו חסרי הוויסות בעת העבירה. הנאשם הביע חרטה על התנהלותו הפזיזה והצליח לבחון באופן ביקורתי את התנהלותו הבעייתית.

שירות המבחן התרשם כי, על אף מאפייני אישיות ילדותיים הקשורים לגיל הכרונולוגי, הנאשם מביע חרטה, לוקח אחריות ומבין את חומרת מעשיו והפגיעה החברתית שגרם. הוא מורתע מההליך הפלילי ומחוייית המעצר ובתקופת הדחייה לא נפתחו נגדו תיקים פליליים חדשים.

הנאשם חווה טלטלה בעקבות העבירה והמחירים ששילם, משתף פעולה באופן מלא עם התוכנית הטיפולית ומציג רצון בולט לניהול אורח חיים תקין. להערכת שירות המבחן, נתונים אלו מעידים על סיכוי גבוה לשיקום.

לאור חומרת העבירה אל מול סיכויי השיקום וההרתעה, ממליץ שירות המבחן על הרשתתו בדין לצד הטלת עונשים שיקומיים הכוללים הטלת צו מבחן למשך שנה, במסגרתו ימשיך בשיחות הפרטניות וכן בטיפול בקבוצת צעירים עוברי חוק, הטלת צו של"צ בהיקף גבוה של 320 שעות והטלת מאסר על תנאי כעונש צופה פני עתיד.

כאמור לעיל, לאור חומרת העבירה, שירות המבחן המליץ להרשיע את הנאשם בדין כחלק מתהליך ההרתעה וחיידוד גבולות החוק.

טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה הגישה טיעונים לעונש בכתב (ת/1), רישום פלילי ותעבורתי (ת/2). הנאשם הגיע למקום בילוי ציבורי כשהוא חמוש בחפץ חד. עובדה זו מעידה על מסוכנות גבוהה ועל זלזול מוחלט בחוק. האירוע הסלים באופן קיצוני ומהיר ביוזמת הנאשם. הוא עבר במהירות משיחה מילולית לאלימות פיזית בכך שנתן למתלונן אגרוף, מיד לאחר מכן שלף את החפץ החד ופצע את הקורבן. התנהלות זו מעידה על תגובה אימפולסיבית והעדר עכבות. עוד צוין כי, המתלונן באירוע הוא קטין. מדובר באוכלוסייה פגיעה הזקוקה להגנה יתרה. השימוש באלימות קשה ובנשק קר כלפי קטין מהווה ניצול מובהק של פערי כוחות ומעיד על חוסר חמלה. אף שכתב האישום מתאר "פצע שטחיי", המאשימה הדגישה כי המרחק בין פגיעה זו לבין תוצאה קטלנית היה עניין של מזל מקרי בלבד. תזוזה קלה או פגיעה במקום אחר בגוף היו עלולות להסתיים באסון. בהתבסס על חומרת המעשים והפסיקה הרווחת, המאשימה עתרה לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה – לקולא ציינה המאשימה כי הנאשם הודה במיוחס לו וחסך זמן שיפוטי יקר. לחומרה ציינה המאשימה כי לחובה הנאשם עבר פלילי הכולל עבירת גניבה (בית משפט לנוער, ללא הרשעה).

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

התייחסות המאשימה לתסקירי שירות המבחן – המאשימה ציינה כי בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים, המאשימה מתנגדת להמלצות העונשיות המפורטות בתסקיר. פורט כי שירות המבחן התרשם מקיומה של רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות עבריינית ואלימה, תוך ציון גורמי הסיכון של הנאשם.

באשר לתסקיר השני מיום 20.04.26 והמלצותיו נטען כי בתסקיר זה צוין כי הנאשם השתלב בטיפול קבוצתי ופרטני והביע חרטה. שירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית אולם אין פירוט מדוקדק לגבי ההליך הטיפולי. המידע נותר ערטילאי ובגדר "סיסמאות" לא ברור כמה שיחות בוצעו, מה משך הטיפול והאם הקבוצה בכלל רלוונטית לטיפול בדפוסי אלימות חמורה. קיים פער עצום בין קבוצה לעיבוד חוויית מעצר לבין טיפול עומק שאמור לתת מענה לדפוסי אלימות קשים.

המאשימה טענה כי המלצת שירות המבחן לעונש של של"צ מהווה סטייה קיצונית ממתחמי הענישה המקובלים. לדעת המאשימה נסיבות מקרה זה אינן מצדיקות חריגה שכזו מאינטרס הציבור והרתעתו. בסופו של יום, ולאחר שקלול נסיבות המקרה, המאשימה עותרת לגזור על הנאשם עונש הממוקם בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם תוך התחשבות בהודאתו ובחיסכון בזמן השיפוטי כאמור, לצד ענישה נלווית כפי שפורטה בטיעוניה בכתב.

6. ההגנה מבקשת לדחות את עתירתה העונשית של המאשימה למאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. ההגנה עותרת לחרוג לקולא ממתחם העונש משיקולי שיקום להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם ו/או לחלופין, להימנע מהרשעתו, ולחלופין בלבד – לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן – עונש שיקומי וצופה פני עתיד.

לטענת ההגנה, מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין צריך לנוע בין מספר חודשי מאסר קצר שירוצו בדרך של עבודות שירות, ועד לכל היותר שנת מאסר בפועל.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה - ההגנה הדגישה כי נסיבות העבירה מרוככות ומאפשרות הקלה משמעותית בעונש, מדובר באירוע קצר מועד, אשר התרחש ללא כל תכנון מוקדם. בנוסף, למרות חומרת המעשה, מדובר באירוע נקודתי שאינו מאפיין את הנאשם. ההגנה מציגה תמונה של נאשם צעיר, נורמטיבי בבסיסו, המצוי בעיצומו של הליך טיפולי עמוק, הנאשם בחור צעיר שכל עתידו לפניו. הוא בעל שאיפות נורמטיביות, מתכנן ללמוד ולרכוש מקצוע ובעל רצון עז לקיים אורח חיים תקין. בנוסף, הנאשם שיתף פעולה מלאה בחקירתו במשטרה, הודה במיוחס לו בבית המשפט, חסך זמן שיפוטי, לקח אחריות מלאה על מעשיו והביע חרטה כנה

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

מתסקיר שירות המבחן עולה כי נסיבות חייו האישיות של הנאשם אינן פשוטות. עוד נטען על ידי ההגנה כי הנאשם שהה פרק זמן ארוך מאוד תחת תנאים מגבילים קשים של מעצר בית מלא. תנאים אלו קטעו את שגרת חייו ושימשו עבורו כגורם מציב גבולות, עונשי ומורתע. הנאשם עובד בצורה תקינה ורציפה, דבר המהווה עבורו עוגן תפקודי משמעותי. אמו של הנאשם מעורבת, תומכת בו באופן מלא ומלווה אותו לאורך כל ההליך הטיפולי. מאז האירוע לא נפתחו לנאשם תיקים נוספים, נתון המנבא הצלחה שיקומית.

באשר להליך הטיפולי נטען – ההגנה מבקשת להבהיר את עומק ההליך הטיפולי שעבר הנאשם, כמענה לתהיות שעוררה המאשימה. הנאשם היה מצוי במשך שנתיים בטיפול אינטנסיבי במסגרת שירות המבחן לנוער, הליך שהסתיים ללא הרשעה. יחד עם הטיפול הנוכחי בשירות המבחן למבוגרים, מדובר ברצף טיפולי של כ-3 שנים. ההגנה מסבירה כי טיפול אינו הרמטי ב-100%, והאירוע הנוכחי היה "מעידה חמורה" שממנה הנאשם ידע לקום ולחזור למסלול. שירות המבחן מציע תוכנית המשכית הכוללת צו מבחן, במסגרתה ימשיך הנאשם את הטיפול הקבוצתי והפרטני עם העו"סית המלווה אותו. קבלת עמדת המדינה וגזירת מאסר בפועל תקטע את ההליך הטיפולי באחת ותסב נזק קשה לנאשם.

בנוגע לביטול הרשעה – ההגנה עותרת לעשות שימוש בסמכות בית המשפט לפי סעיף 192(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, ולהורות על ביטול הרשעת הנאשם. לדברי ההגנה, המקרה הנדון נמנה עם אותם מקרים חריגים המצדיקים הימנעות מהרשעה. נסיבות העבירה ונסיבות הנאשם מאפשרות זאת מבלי לפגוע באינטרס הציבורי. מנגד, הותרת ההרשעה על כנה תפגע באופן אנוש ובלתי הפיך בסיכויי השיקום שלו, בשאיפותיו המקצועיות ובעתידו כבחור צעיר. אף שבשל גילו הצעיר אין בידו להציג נזק תעסוקתי קונקרטי ומיידי, הפסיקה הכירה בצורך להקל עם צעירים נורמטיביים בעלי פוטנציאל שיקומי. ההגנה הפנתה בטיעוניה לפסיקה בה בוטלה הרשעה בעבירות דומות ואף חמורות יותר.

לאור ההליך השיקומי המרשים וההרתעה העמוקה שחוה הנאשם, ההגנה מבקשת מבית המשפט, לחרוג לקולא ממתחם הענישה משיקולי שיקום. להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם בדיון. להשית עליו ענישה טיפולית וצופה פני עתיד בלבד, כהמלצת שירות המבחן, צו מבחן למשך שנה ורכיב של של"צ בהיקף של 320 שעות.

הנאשם בדבריו לבית המשפט ציין כי במסגרת ההליך הפלילי והיותו משולב בהליך טיפולי שינה את כל הליך החשיבה שלו, דברים רבים השתנו לטובה בחשיבה, בסביבה, במערכת היחסים ובעבודה, מסר כי יודע איפה רוצה להיות בעתיד ואיפה לא רוצה להיות, לוקח אחריות מלאה על ביצוע העבירה, ציין כי הרגיש חרטה מהיום הראשון, מסר כי העבירה אינה

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

מאפיינת אותו ולא את מי שהוא היום, הבטיח לבית המשפט כי לא יחזור לבית המשפט בהליך דומה וגם לא לתחנת משטרה.

קביעת מתחם העונש ההולם

7. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נעשית בהתאם לעקרון המנחה בענישה - קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

8. לשם קביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

9. כתב האישום מתאר אירוע אחד ומכאן שיש לקבוע בגינו מתחם עונש הולם אחד.

10. במקרה דנן, הערכים החברתיים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירה הם השמירה על כבוד האדם והזכות לשלמות הגוף, לביטחון אישי ולשלווה.

בית המשפט העליון ציין החומרה הגלומה בנקיטת אלימות כדרך לפתרון סכסוכים, ראה הנאמר בע"פ 899/10 מכבי נ' מדינת ישראל (27.10.11) :

"...יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשה בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בתי המשפט תפקיד חשוב ביותר, שעיקרו הוקעת התופעה וגזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנקוט בדרך האלימות. יפים לכאן דברים שנקבעו בע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל... רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה".

כמו כן, בע"פ 8144/13 פלוני נגד מדינת ישראל (10.03.15) הדגיש בית משפט העליון את החומרה שבישוב סכסוכים תוך שימוש בנשק קר :

"שוב ושוב באים לפתחנו מקרים הממחישים את תוצאותיה הקשות של "תת-תרבות הסכיף", שבמסגרתה נעשה שימוש בנשק קר אגב תגרות אלימות ולצורך פתרון סכסוכים. מדובר בתופעה קשה וראויה להוקעה, בין היתר באמצעות ענישה מחמירה ומרתיעה (ע"פ 2988/14 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 6 והאסמכתאות שם (26.1.2015)). עמד על כך השופט י' דנציגר באחת הפרשות :

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

"קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני נקיטה בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר. המסר שצריך לצאת מבית משפט זה הוא שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם שימוש בסכין לשם פתרון מחלוקות וסכסוכים. יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה [...] זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח" (ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן, פסקה 21 (10.11.2009)). "

בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן מובילה למסקנה כי מדובר בפגיעה ברף הבינוני. מסקנה זו נגזרת מנסיבות ביצוע העבירה, הכוללות את רמת האלימות שנקט הנאשם ואת הצטיידותו בחפץ חד ושימוש בו במהלך האירוע כלפי קטין.

11. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי בגין עבירות דומות הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

- א. רע"פ 50051-11-24 יונס אלפראונה נ' מדינת ישראל (אליו הפנתה המאשימה) – הנאשם הורשע בבית משפט השלום בבאר שבע, לאחר ניהול הוכחות בעבירה של פציעה כשעברין מזויין. זאת, לאחר, שבמסגרת ויכוח עם אחיו, בשנת 2020, פצע הנאשם את אחיו עם פטיש במכות בראשו וגרם לו – ל-5 חתכים בראש. לאחר ניהול התיק, הורשע הנאשם ובית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל-28 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט השית על הנאשם, אשר לחובתו הייתה הרשעה אחת בעבירה של החזקת סכין, 14 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. הערעור ובקשת רשות הערעור נדחו.
- ב. עפ"ג 22469-01-23 ליטבק נ' מדינת ישראל (אליו הפנתה המאשימה) המערער הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של פציעה כשעברין מזויין לאחר שתקף את נפגע העבירה באמצעות מוט ברזל וגרם לו לחבלות. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 14-26 חודשי מאסר בפועל וגזר עליו 14 חודשי מאסר בפועל. ערעור מטעם ההגנה לעונש נמחק לאחר שמעית הערות בית המשפט.
- ג. עפ"ג (באר שבע) 66903-07-20 טאופיק אבו מדיעס נ' מדינת ישראל (אליו הפנה ב"כ הנאשם) – המערער הודה והורשע בבית משפט השלום בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש במסגרת הסדר טיעון וכתב אישום מתוקן. על פי העובדות, תקף המערער את המתלונן במפעל בקריית גת יחד עם שניים אחרים. במהלך האירוע חנק המערער את המתלונן בידו, בעוד

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

האחרים בעטו בו והיכו אותו באגרוף, וגרמו לו לחבלות שונות המטומה, נפיחות ופצעים. בית המשפט ביטל הרשעת הנאשם. נסיבות מקרה זה שונות מהמקרה שבעניינינו, מאחר שהמערער סיים את לימודי הרפואה, נקבע כי קיימת הסתברות גבוהה שהרשעתו תציב בפניו קושי ממשי בקבלת רישיון לעסוק במקצוע, או לכל הפחות תפגע קשות בסיכוייו להשתלב בעבודה במגזר הציבורי.

ד. בעפ"ג 20000-05-24 אלזיאדנה נ' מדינת ישראל (4.7.24), המערער הורשע בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות (כשהעברין מזוין). התפתח דין ודברים בין המערער למתלונן במקום עבודתם שכלל דחיפות הדדיות. בהמשך לכך, הם התקרבו האחד לשני ומיד המערער שלף חפץ חד ותקף את המתלונן בכך שדקר אותו באמצעות החפץ החד בכתף, תוך שהמתלונן נאבק במערער על מנת לקחת ממנו את החפץ החד. כתוצאה מהמתואר, נגרמו למתלונן פציעות בירך ובגב העליון והוא נזקק לטיפול רפואי הכולל סגירת החתכים בסיכות. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 חודשי מאסר ל-24 חודשי מאסר בפועל. על המערער הוטלו 12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה.

ה. ת"פ 41137-03-22 מדינת ישראל נ' פחמאוי (3.6.24), הורשע הנאשם בעבירות של פציעה כשהעברין מזוין והחזקת אגרופן או סכין שלא כדין. על רקע דין ודברים בין הנאשם למתלונן החלו השניים להתעמת ביניהם. לאחר שהפרידו בין השניים, שב הנאשם למקום ותקף את המתלונן באמצעות סכין באופן שדקר אותו מעל אזור הבטן. למתלונן נגרמו חבלות. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל. לאור הליך שיקומי ממושך ומצב בריאותי של הנאשם הוחלט לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולא ולגזור על הנאשם נגזרו צו מבחן, צו של"צ וענישה נלווית.

12. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 לחוק) יש לתת את הדעת לשיקולים הבאים:

א. תכנון – מעובדות כתב האישום לא עולה כי האירוע תוכנן מראש. הנאשם והמתלונן, שהכירו קודם לכן, שהו באותו מקום והנאשם פנה למתלונן וביקש ממנו לשוחח והוא ניגש הצידה לשוחח עמו. בעקבות ויכוח שהתפתח ביניהם, תקף הנאשם את המתלונן במכת אגרוף לאפו, בזמן שהמתלונן ניסה להגן על עצמו, ובהמשך דקר אותו באמצעות חפץ חד.

ב. הנזק שנגרם מביצוע העבירה – המתלונן פונה לקבלת טיפול רפואי בעקבות פצע דקירה שטחי במותן ימין.

ג. הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה - בשל השימוש בחפץ החד ועצם הדקירה עלול היה להוביל לפגיעה חמורה אף יותר.

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

13. בהתאם לתיקון 113 לחוק (סעיף 40 ג) מצאתי כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין 9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 20 חודשי מאסר בפועל.

חריגה ממתחם הענישה

14. סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, מאפשר לבית המשפט לשקול חריגה לקולא מן המתחם ההולם שנקבע לעבירה המיוחסת משיקולי שיקום. אלא, שהפסיקה קבעה, כי שימוש בסעיף זה יהא במשורה ורק אם מצא בית המשפט, שהנאשם השתקם, או שסיכוייו להשתקם הינם ממשיים (ע"פ 7757/21 מרזוקי נ' מדינת ישראל (24.05.22)). החריגה תעשה רק מקום ש"ניכרים בפתל" אותו שיקום או סיכוי (ראה ע"פ 671/22 אחמד אבו תנהא נ' מדינת ישראל (20.10.22)). בנוסף יש לציין שגם אם שוכנע בית המשפט כי הנאשם השתקם או שקיים פוטנציאל שיקומי יש לבחון חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, כאמור, בעבירות אלימות מהסוג שבו הורשע הנאשם יש לבכר את האינטרס הציבורי ושיקולי הרתעה, (ראה רע"פ 2329/23 פלוני נ' מדינת ישראל (23.03.23) וכן ראה רע"פ 3802/23 עידן הדר נ' מדינת ישראל (18.05.23)). כפי שנקבע בפסיקה "שיקולי השיקום, על אף חשיבותם, אינם חזות הכל ולצדם יש להתחשב בשיקולים נוספים, כדוגמת גמול והרתעה" (ראה רע"פ אבו תנהא),

על אף קיומם של מוקדי סיכון בעניינו של הנאשם, שירות המבחן התרשם כי הוא משתלב באופן עמוק, רציף ומתמיד בהליך הטיפולי. הנאשם לוקח חלק פעיל בקבוצה טיפולית לעצורי בית ובשיחות פרטניות עם סטודנטית לעבודה סוציאלית, במסגרתן הוא משתף בעולמו הפנימי, מביע נכונות לעבד את המניעים לביצוע העבירה ומפיק תובנות לגבי התנהגותו האלימה ודפוסיו המכשילים. דרך הטיפול הוא קושר בין קבלת ההחלטות חסרת הוויסות שלו לבין רקע גידולו המורכב ורוכש כלים חיוניים להצבת גבולות ולהתמודדות במצבי לחץ ומשבר. בהמשך אף מתוכנן שילובו בקבוצת ערב לצעירים עוברי חוק כדי להעמיק את ההליך השיקומי.

לאור שיתוף הפעולה הניכר של הנאשם ושאיתנו לנהל אורח חיים נורמטיבי ותקין, המקרה דנן אכן מצדיק סטייה ממתחם הענישה שנקבע, וזאת משיקולי שיקום לקולא. עם זאת, מצאתי לנכון לדחות את המלצתו המקלה של שירות המבחן להסתפק בצו מבחן וצו שלי"צ בלבד, שכן ענישה זו אינה הולמת את חומרת האירוע ונסיבותיו. באיזון שבין חומרת העבירה לבין הדרך הטיפולית שעבר הנאשם, מצאתי כי יש לסטות במעט ממתחם הענישה ולגזור עליו עונש מדוד והולם. התוצאה העונשית היא מספר חודשי מאסר בפועל, אשר לא ירוצו מאחורי סורג וברח אלא בדרך של עבודות שירות.

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

15. אי הרשעה

הכלל בהליך פלילי כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו, יורשע בדין. הימנעות מהרשעה הינה חריג לכלל וזאת במקרים בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מהרשעה לבין העדר חומרתה של העבירה מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי ובערך המוגן. ראה דברי בית המשפט העליון בע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' שמש, פ"ד נ(3) 682: "שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו הכלל. הסמכות הנתונה לבית המשפט להסתפק במבחן מבלי להרשיעו בדין, יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שימוש בסמכות הזאת כאשר אין צידוק ממשי להימנע מהרשעה מפר את הכלל. בכך נפגעת גם שורת השוויון לפני החוק".

יחד עם זאת קיימים מקרים יוצאי דופן בהם קיימת הצדקה להימנעות מהרשעה, וזאת כפי שנקבע בהלכת כתב ע"פ 2083/96 תמר כתב נגד מדינת ישראל פ"ד נ"ב (3) 377, (להלן: "ע"פ כתב") הימנעות מהרשעה תהיה מוצדקת רק בהתקיים שני תנאים מצטברים הכלולים שההרשעה תגרום לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם וכי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה. (ראו גם: ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני פ"ד נד (3) 685, 689; ע"פ 9262/03 פלוני נ' מדינת ישראל פ"ד נח (4) 869, 876).

בע"פ כתב כבוד השופט ש' לוי מנה מספר קווים מנחים במענה לשאלה אם להימנע מהרשעתו של נאשם לצורך הבטחת שיקומו ובהם, בין היתר, השאלה אם לחובתו עבר מכביד ואם קיים סיכון כי יחזור ויחטא בפלילים; הנסיבות בהן ביצע את העבירה; מידת הפגיעה של העבירה באחרים; יחסו של הנאשם לעבירה ומידת נכונותו להכיר בפסול במעשיו; והשפעותיה של ההרשעה על הנאשם (ראה שם, בעמ' 344).

בענייננו, הגעתי למסקנה כי יש לדחות את בקשת ההגנה להימנע מהרשעת הנאשם, שכן במקרה זה אינטרס הציבור והצורך בהרתעה גוברים באופן מובהק על שיקולי השיקום האישיים. הרקע להחלטה נעוץ בחומרת העבירה, מדובר באירוע אלימות פיזית במרחב הציבורי אשר גרם לחבלות מוחשיות, בהן פצע שטחי במותנו של המתלונן אשר אילץ אותו לפנות לקבלת טיפול רפואי במוקד ובבית החולים סורוקה. לנוכח נסיבות אלו ואופן ביצוע העבירה, המקרה אינו עומד בקריטריונים המצמצמים שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון המאפשרים לסיים הליך פלילי ללא הרשעה.

מעבר לכך, יש להדגיש כי בימים אלו, בהם האלימות גואה בחברה, מחובתה של מערכת המשפט לנקוט יד קשה, להרשיע את העוברים על החוק ולהעביר מסר הרתעתי חד-משמעי

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

לציבור הרחב. הימנעות מהרשעה בנסיבות כאלו עלולה לשלוח מסר מוטעה ומקל ראש ביחס לחומרת המעשים ונזקיהם.

כפי שפורט לעיל, שירות המבחן המליץ להרשיע את הנאשם בדין. דווקא עבור בחור צעיר המורתע מההליך, ההרשעה חיונית כחלק מתהליך ההרתעה האישי וחידוד גבולות החוק עבורו. מאחר שההגנה לא הוכיחה קיומו של נזק קונקרטי, חמור או בלתי הפיך שייגרם לנאשם כתוצאה מההרשעה, אין כל הצדקה משפטית להעדיף את האינטרס האישי שלו על פני האינטרס הציבורי הרחב, ועל כן הבקשה נדחית וההרשעה עומדת על כנה.

16. אשר על כן, אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

- א. 7 חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות באגם דימונה, במשך חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות ביום או לפי קביעה אחרת של הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 3.8.26 עד השעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שב"ס ליד כלא באר-שבע.
- אני מזהיר את הנאשם שעליו לנהוג בהתאם לכללים ולתנאים שתקבע הממונה על עבודות השירות ושם לא יעשה כן יכול ויפסקו עבודות השירות והוא יידרש לרצות את יתרת עונשו בכלא.
- ב. צו מבחן למשך שנה במסגרתו ימשיך את השילוב בהליך הטיפול במסגרת שירות המבחן. הנאשם מוזהר כי אי עמידה בצו המבחן עלולה להביא להפקעת צו המבחן וגזירת עונשו מחדש.
- ג. 7 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום ככל ויעבור עבירת אלימות מסוג פשע.
- ד. 3 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון.
- ה. פיצוי כספי לקורבן העבירה, מר ודים חיים דואולוב, ת.ז. 216947382, בסך 5,000 ₪. הפיצוי ישולם ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.8.26 ובכל 01 לחודש שלאחריו.
- ו. הנאשם יצהיר בפני על התחייבות כספית בסך 3,000 ₪ שלא לבצע כל עבירה בה הורשע או כל עבירת אלימות מסוג פשע וזאת למשך שנתיים מהיום (ההתחייבות תוצהר לפרוטוקול).

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 43567-05-25 מדינת ישראל נ' פנקרטוב

את הפיצוי ניתן לשלם באחת מהדרכים הבאות:

- בכרטיס אשראי – באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) – בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000.
- במזומן בכל סניף של בנק הדואר – בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ט' תמוז תשפ"ו, 24 יוני 2026, במעמד הצדדים.

אבישי כהן, שופט, סגן הנשיא